

Škola: Střední průmyslová škola Vlašim, příspěvková organizace

Název školního vzdělávacího programu:
Školní vzdělávací program Domova mládeže

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČO: 70891095

Forma školské služby: Domov mládeže

Zpracovala: Andrea Stará, zástupce ředitele školy pro DM

Schválil: Ing. Bohumil Bareš, ředitel školy

Platnost školního vzdělávacího programu:
od 1.9.2026

Obsah:

1.	Kontakty pro komunikaci se školou:.....	3
2.	Charakteristika Domova mládeže	4
2.1	Poslání a charakteristika Domova mládeže.....	4
2.2	Funkce školního vzdělávacího programu.....	4
2.3	Prostorové a materiálně technické podmínky:	5
2.4	Hygienické podmínky a bezpečnost a ochrana zdraví žáků.....	6
2.5	Prostorové, materiálně-technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců	6
2.6	Organizace provozu Domova mládeže.....	6
2.7	Organizace výchovně-vzdělávací činnosti (výchovné skupiny)	7
3.	Charakteristika žáků a pracovníků DM.....	7
3.1	Charakteristika žáků	7
3.2	Charakteristika pedagogických a nepedagogických pracovníků	8
3.3	Spolupráce s partnery	8
4.	Přijímání a ukončení ubytování na Domově mládeže.....	9
4.1	Kritéria pro umístění do Domova mládeže	9
4.2	Důvody ukončení ubytování v DM.....	10
5.	Charakteristika výchovně – vzdělávací činnosti	10
5.1	Cíle výchovně–vzdělávací činnosti	10
5.2	Klíčové kompetence	11
5.3	Formy, metody a strategie výchovně-vzdělávací práce	13
5.4	Obsah výchovně-vzdělávací činnosti	14
5.4.1	Příprava na vyučování	14
5.4.2	Volnočasové aktivity.....	15
6.	Pedagogická a související dokumentace Domova mládeže	16
7.	Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných....	17
8.	Hodnocení, evaluace a autoevaluace Domova mládeže.....	18
9.	Popis ekonomických podmínek	19

1. Kontakty pro komunikaci se školou:

Ředitel školy: Ing. Bohumil Bareš
Telefonní číslo: 317 768 214
Sekretariát: 317 768 212
E-mailová adresa ředitele školy: bares@sps-vlasim.cz
Webové stránky: www.sps-vlasim.cz
Název školy: Střední průmyslová škola Vlašim, příspěvková organizace
Adresa školy: Komenského 41, 258 01 Vlašim
E-mail: sps@sps-vlasim.cz
RED – IZO: 600 006 697
IČO: 616 64 553
Zřizovatel: Středočeský kraj, Krajský úřad, Zborovská 11, 150 00 Praha 5

Kontakty pro komunikaci s Domovem mládeže:

Zástupce ředitele školy pro Domovy mládeže: Andrea Stará

Vedoucí vychovatel budovy H: **Andrea Stará**

Telefonní číslo: +420 733 196 590

E-mail: stara.a@sps-vlasim.cz

Vedoucí vychovatel budovy L: **Pavel Černý**

Telefonní číslo: +420 739 592 043

E-mail: cerny@sps-vlasim.cz

Vedoucí vychovatel budovy T: **František Hrdina**

E-mail: hrdina.f@sps-vlasim.cz

Telefonní číslo DM budovy H: +420 734 429 540

Telefonní číslo DM budovy L: +420 733 768 767

Telefonní číslo DM budovy T: +420 733 120 009

2. Charakteristika Domova mládeže

2.1 Poslání a charakteristika Domova mládeže

Domov mládeže (dále jen „DM“) je školské výchovné a ubytovací zařízení, které poskytuje žákům Střední průmyslové školy Vlašim, příspěvkové organizaci, ubytování, školní stravování a výchovně-vzdělávací činnost. Ubytování je poskytováno také žákům ostatních středních škol ve Vlašimi, zejména žákům Obchodní akademie Vlašim a Gymnáziu Vlašim.

Domov mládeže tvoří tři pracoviště – budova H, budova L a budova T–s celkovou kapacitou 139 lůžek. Poskytuje žákům bezpečné a podnětné prostředí pro pobyt v době mimo vyučování, přípravu na vyučování, odpočinek i smysluplné trávení volného času.

Poslání Domova mládeže

Posláním Domova mládeže je vytvářet bezpečné, přátelské a podnětné prostředí, které podporuje osobnostní rozvoj žáků, jejich samostatnost, odpovědnost, zdravý životní styl a úspěšnou přípravu na budoucí profesní i osobní život.

Výchovně-vzdělávací činnost navazuje na vzdělávání středních škol a prostřednictvím zájmových, sportovních, kulturních, preventivních a vzdělávacích aktivit rozvíjí klíčové kompetence žáků, podporuje jejich aktivní využívání volného času a přispívá k prevenci rizikového chování.

Součástí poslání Domova mládeže je také spolupráce se školami, zákonnými zástupci a dalšími partnery (viz kapitola 3.3 Spolupráce s partnery)

2.2 Funkce školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Domova mládeže je základním koncepčním dokumentem, který vymezuje cíle, obsah, podmínky a organizaci výchovně-vzdělávací činnosti.

Plní zejména tyto funkce:

Inspirativní

- je metodickou oporou pro plánování, organizaci a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti pedagogických pracovníků,
- podporuje jednotný přístup vychovatelů při naplňování cílů Domova mládeže.

Kontrolní

- slouží jako podklad pro vnitřní evaluaci a autoevaluaci Domova mládeže,
- je jedním z podkladů pro hodnocení vedením školy, zřizovatelem a kontrolními orgány.

Informační

- poskytuje informace žákům, jejich zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům i dalším partnerům o poslání, organizaci a výchovně-vzdělávací činnosti Domova mládeže.

2.3 Prostorové a materiálně technické podmínky:

Domov mládeže má celkovou kapacitu 139 lůžek. Je tvořen třemi pracovišti – budovou H, budovou L a budovou T, která společně zajišťují ubytování, výchovu a volnočasové aktivity žáků.

- Budova H, DM Husovo nám.325 se nachází v těsné blízkosti hlavní budovy školy, má 3 podlaží a kapacitu 64 lůžek. V přízemí se nachází školní jídelna, kde se ubytovaní žáci celodenně stravují. V chodbě se nachází také skříňky na obuv, kde se žáci prezouvají. V prvním a druhém poschodí se nachází 24 dvou a tří lůžkových pokojů určených k ubytování žáků a žákyň podle aktuálního složení ubytovaných. Sociální zázemí (umývárny, sprchy a toalety) je společné pro celé patro. Dále jsou zde kanceláře vychovatelů, klubovna s televizí a DVD, s kulečnickem, se stolem na stolní tenis a knihovnou.
- Budova L, Luční ulice 1699 - zde je připraveno 6 buněk v 1. patře s kapacitou 30 lůžek. Slouží pouze chlapcům. V každé buňce jsou 2 pokoje (3+2) a společné WC a koupelna. V přízemí je druhá školní jídelna, kde se chlapci stravují – snídane a oběd – na večeri dochází do budovy H. V areálu je též hřiště s umělou trávou a pracoviště odborného výcviku SPŠ. Zbývající část budovy je využívána k ubytování osob s dočasnou ochranou z Ukrajiny, převážně matek s dětmi.
- Třetí budova (budova T) se nachází přibližně 7 km od Vlašimi, v obci Tehov 39. Její kapacita činí 45 lůžek a je určena především pro žáky učebních oborů, zejména kategorie E. Žáci jsou ubytováni ve dvoulůžkových a třílůžkových pokojích. Ubytovaní může být podle aktuálního složení ubytovaných organizačně rozděleno na dívčí a chlapeckou část, přičemž jednotlivé části mají vlastní sociální zařízení. Součástí budovy je vychovatelna, společná kuchyňka, společenské místnosti, posilovna a stolní tenis. Přímo naproti Domovu mládeže se nachází areál školy s učebnami odborného výcviku, školní jídelnou a sportovišti, které žáci pravidelně využívají.

Ve všech budovách mají žáci k dispozici Wi-Fi připojení, studijní zázemí, prostory pro odpočinek a volnočasové aktivity. Jednotlivá pracoviště jsou průběžně modernizována a vybavována s ohledem na potřeby ubytovaných žáků a požadavky výchovně-vzdělávací činnosti.

2.4 Hygienické podmínky a bezpečnost a ochrana zdraví žáků

Domov mládeže zajišťuje hygienické podmínky v souladu s vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Dodržuje stanovené požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování pitnou vodou, úklid a nakládání s odpady.

Součástí poskytovaných služeb je pravidelný úklid pokojů, sociálních zařízení a společných prostor, výměna ložního prádla a zajištění podmínek pro dodržování osobní hygieny ubytovaných žáků.

Domov mládeže vytváří bezpečné prostředí pro pobyt žáků a přijímá opatření k ochraně jejich zdraví a bezpečnosti. Žáci jsou při nástupu do Domova mládeže a průběžně během školního roku prokazatelně seznamováni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví, požární ochrany a zásadami bezpečného chování. Jsou povinni dodržovat Vnitřní řád Domova mládeže a pokyny pedagogických pracovníků.

2.5 Prostorové, materiálně-technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

Pedagogičtí pracovníci mají k dispozici vychovatelny, které slouží jako zázemí pro výkon přímé i nepřímé pedagogické činnosti. Jsou vybaveny pracovním stolem, počítačem s připojením k internetu, telefonem, sedacím nábytkem pro jednání s žáky a návštěvami a základním vybavením pro běžný provoz.

Pro provozní zaměstnance je zajištěno odpovídající pracovní zázemí. Uklízečky mají k dispozici úklidové místnosti určené k uložení úklidových prostředků, pracovních pomůcek a ochranných prostředků.

Pracovní podmínky zaměstnanců odpovídají platným hygienickým, bezpečnostním a pracovněprávním předpisům. Zaměstnanci jsou pravidelně seznamováni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

2.6 Organizace provozu Domova mládeže

Provoz Domova mládeže je zajištěn od neděle od 18.00 hodin na budově H a od pondělí na ostatních pracovištích. Provoz všech pracovišť končí v pátek v 8:00 hodin.

Žáci jsou ubytováni ve dvou – a třílůžkových pokojích. Rozmístění žáků do jednotlivých budov a pokojů stanovuje vedení Domova mládeže s ohledem na kapacitu jednotlivých pracovišť, pohlaví, studijní obor, věk a organizační potřeby školy.

Za činnost Domova mládeže odpovídá ředitel školy. Provoz všech pracovišť řídí zástupce ředitele školy pro DM, který současně vykonává funkci vedoucího vychovatele na budově H. Na ostatních pracovištích zajišťují řízení provozu vedoucí vychovatelé.

Deníky výchovných skupin jsou vedeny v elektronické podobě prostřednictvím informačního systému iKaras. Ostatní pedagogická dokumentace je vedena v listinné podobě.

Podrobnosti o organizaci provozu, denním režimu a právech a povinnostech žáků stanoví Vnitřní řád Domova mládeže.

2.7 Organizace výchovně-vzdělávací činnosti (výchovné skupiny)

Základní organizační jednotkou výchovně-vzdělávací činnosti je podle § 3 vyhlášky č.108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, výchovná skupina. Počet žáků ve výchovné skupině se řídí platnými právními předpisy. Výchovná skupina má zpravidla 20 až 30 žáků. V odůvodněných případech může ředitel Domova mládeže povolit výjimku a zvýšit počet žáků ve skupině, maximálně však o 3.

Každou výchovnou skupinu vede vychovatel, který odpovídá za plánování, organizaci a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti, vedení pedagogické dokumentace a spolupráci se školou, zákonnými zástupci a dalšími odbornými pracovišti.

Počet žáků ve výchovné skupině se řídí platnými právními předpisy. Rozdělení žáků do jednotlivých skupin stanovuje vedení Domova mládeže s ohledem na věk, pohlaví, studijní obor, místo ubytování a organizační potřeby zařízení.

Výchovně-vzdělávací činnost je realizována v souladu se školním vzdělávacím programem, ročním plánem činnosti Domova mládeže a týdenními plány jednotlivých výchovných skupin.

3. Charakteristika žáků a pracovníků DM

3.1 Charakteristika žáků

V Domově mládeže jsou ubytováni žáci denního studia všech vyjmenovaných škol. Jedná se o žáky čtyřletých, tříletých i dvouletých vzdělávacích programů, včetně žáků oborů vzdělání kategorie E.

Na budově T jsou přednostně ubytováni žáci oborů vzdělání kategorie E.

Ubytování žáci pocházejí z různých sociálních, kulturních i ekonomických podmínek. Domov mládeže vytváří podmínky pro jejich úspěšnou adaptaci, osobnostní rozvoj, přípravu na vyučování a smysluplné trávení volného času s důrazem na individuální přístup a podporu vzájemného respektu.

3.2 Charakteristika pedagogických a nepedagogických pracovníků

Za činnost Domova mládeže odpovídá ředitel školy.

Činnost všech pracovišť Domova mládeže řídí zástupce ředitele školy pro Domovy mládeže, který současně vykonává funkci vedoucího vychovatele na budově H. Odpovídá za koordinaci provozu všech pracovišť, organizaci jejich činnosti a spolupracuje s vedením školy v oblasti personální, výchovné, provozní a ekonomické. Přímým nadřízeným zástupce ředitele školy pro DM a vedoucím pracovníkem budova H je ředitel školy.

Na ostatních pracovištích Domova mládeže působí vedoucí vychovatelé, kteří odpovídají za každodenní provoz svěřené budovy, organizují práci pedagogických pracovníků, vedou příslušnou dokumentaci a zajišťují dodržování vnitřních předpisů. Přímým nadřízeným vedoucích vychovatelů budovy L a budovy T je zástupce ředitele školy pro DM.

K přenosu informací mezi ředitelem školy, zástupcem ředitele školy a vedoucími vychovateli slouží zejména porady vedení školy, provozní a pedagogické porady, elektronická komunikace a operativní pracovní jednání.

3.3 Spolupráce s partnery

Domov mládeže spolupracuje se školami, jejichž žáci jsou v Domově mládeže ubytováni, se zákonnými zástupci žáků, školním poradenským pracovištěm a dalšími odbornými institucemi. Cílem této spolupráce je podpora osobnostního rozvoje žáků, vytváření příznivého výchovného prostředí, předcházení rizikového chování a zajištění úspěšného průběhu jejich vzdělávání.

Při realizaci výchovně-vzdělávací činnosti Domov mládeže spolupracuje zejména se Střední průmyslovou školou Vlašim, příspěvkovou organizací, Obchodní akademií Vlašim a Gymnáziem Vlašim, jejichž žákům poskytuje ubytování.

Významnými partnery jsou také Ekocentrum Vlašim, Podblanické muzeum, Spolkový dům Vlašim, Dům kultury Vlašim, Hvězdárna Vlašim, Městská knihovna Vlašim, Dům dětí a mládeže Vlašim, Městská policie Vlašim, Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, školská poradenská zařízení, organizace zajišťující programy primární prevence a další kulturní, sportovní a vzdělávací instituce.

Spolupráce s partnery je využívána při organizaci preventivních programů, besed, exkurzí, kulturních, sportovních, environmentálních a vzdělávacích aktivit a přispívá k rozvoji klíčových kompetencí, sociálních dovedností a zdravého životního stylu žáků.

4. Přijímání a ukončení ubytování na Domově mládeže

4.1 Kritéria pro umístění do Domova mládeže

Přijímání, pobyt a ukončení vzdělávání žáků v DM jsou legislativně dány školským zákonem a vyhláškou MŠMT ČR č. 108/2005, Sb., o školských výchovných ubytovacích a zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Umísťování žáků středních škol je v § 4, odstavci 1, 2, 3 a 4 této vyhlášky.

Do DM jsou přijímáni žáci, kteří v termínu stanoveném ředitelem DM odevzdají přihlášku k ubytování na jeden školní rok. Jsou přijímáni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, podle platných právních předpisů, v souladu s technickými limity a speciálními potřebami žáka. O umístění žáka na jeden školní rok rozhoduje ředitel DM s podporou vyjádření PVK. Rozhodnutí je žadatelům posíláno písemně poštou nebo e-mailem. Podmínky přijímání uchazečů stanoví Organizační směrnice k umísťování žáků do Domova mládeže. Při rozmísťování do jednotlivých pokojů jsou respektovány potřeby a přání žáka nebo jejich zákonných zástupců, do dvoulůžkových pokojů jsou umístěni žáci se specifickými potřebami.

Na ubytování v DM není právní nárok, při přijímání se přihlíží ke specifickým potřebám žáka sociálnímu, zdravotnímu, společenskému znevýhodnění, vzdálenosti jeho místa bydliště, dopravní obslužnosti. S koncem školního roku zaniká i nárok na ubytování.

Pokud počet uchazečů o ubytování převýší ubytovací kapacitu Domova mládeže, rozhoduje o přijetí ředitel školy podle stanovených kritérií. Přednost při přijímání mají žáci, kteří splňují následující kritéria:

- a. Vzdálenost místa trvalého bydliště od školy, kterou bude žák navštěvovat.
- b. Dopravní obslužnost z místa trvalého bydliště do školy, zejména obtížnost dopravního spojení, četnost spojů a celková časová náročnost dojíždění. Žadatel doloží výpis ze systému IDOS.
- c. Sociální poměry žáka, které žadatel doloží potvrzením příslušného orgánu, případně písemnou žádostí o jejich zohlednění s popisem konkrétní situace.
- d. Zdravotní důvody odůvodňující přednostní umístění v Domově mládeže, doložené potvrzením ošetřujícího lékaře, které je přílohou přihlášky.

Další podrobnosti stanoví Organizační směrnice k přijímání žáků do Domova mládeže.

4.2 Důvody ukončení ubytování v DM

Žákovi je ukončeno ubytování v Domově mládeže pokud:

- o to písemně požádá zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák,
- zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák opakovaně neuhradí platbu za ubytování nebo školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodl se s ředitelem školy na jiném termínu úhrady nebo splátkovém kalendáři (případy se řeší individuálně),
- žák přestal být žákem školy,
- žákovi bylo povoleno přerušování vzdělávání,
- žák byl vyloučen ze školy,
- žák byl vyloučen z ubytování v DM pro hrubé porušení řádu Domova mládeže.

5. Charakteristika výchovně – vzdělávací činnosti

5.1 Cíle výchovně–vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací činnost Domova mládeže navazuje na vzdělávání středních škol a vychází z cílů vzdělávání stanovených v § 2 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona.

Zaměřuje se na všestranný rozvoj osobnosti žáků, podporu jejich samostatnosti, odpovědnosti a vytváření podmínek pro jejich úspěšný osobní, profesní i společenský život.

Hlavní cíle výchovně – vzdělávací činnosti DM:

- podporovat harmonický rozvoj osobnosti žáků s ohledem na jejich individuální potřeby, schopnosti a zájmy,
- vytvářet vhodné podmínky pro přípravu na vyučování a podporovat odpovědný přístup ke vzdělávání,
- vést žáky k samostatnosti, zodpovědnosti, sebekázni a schopnosti rozhodovat se,
- rozvíjet komunikační dovednosti, schopnost spolupráce, tolerance, empatie a vzájemné pomoci,
- podporovat zdravý životní styl, péči o fyzické i duševní zdraví a celkovou psychickou pohodu (wellbeing),
- předcházet rizikovému chování prostřednictvím systematické primární prevence, včetně prevence šikany, kyberšikany, závislostního chování a dalších sociálně patologických jevů,
- vést žáky ke smysluplnému a aktivnímu využívání volného času prostřednictvím zájmových, sportovních, kulturních, tvořivých a vzdělávacích aktivit,
- rozvíjet digitální gramotnost a podporovat bezpečné, odpovědné a kritické využívání informačních a komunikačních technologií,
- podporovat environmentální výchovu, ochranu životního prostředí a odpovědný vztah k přírodě a udržitelnému způsobu života,

- vést žáky k úctě k demokratickým hodnotám, lidským právům, kulturním tradicím a odpovědnému občanskému životu,
- podporovat spolupráci se školou, zákonnými zástupci, školním poradenským pracovištěm a dalšími odbornými i společenskými institucemi při vytváření podmínek pro úspěšný rozvoj každého žáka.
- podporovat pozitivní klima Domova mládeže, duševní pohodu žáků a jejich úspěšnou adaptaci na život v Domově mládeže.

Stanovené cíle jsou naplňovány prostřednictvím každodenní výchovně-vzdělávací činnosti vychovatelů, individuálního přístupu k žákům, nabídky zájmových aktivit, preventivních programů, projektových činností a spolupráce s partnery Domova mládeže.

5.2 Klíčové kompetence

Výchovně-vzdělávací činnost Domova mládeže směřuje k rozvoji klíčových kompetencí žáků, které jim umožňují úspěšně zvládat studium, osobní život i budoucí profesní uplatnění. Vychovatelé při své práci navazují na znalosti, zkušenosti a individuální možnosti každého žáka a vytvářejí podmínky pro jejich další rozvoj.

Klíčové kompetence jsou průběžně rozvíjeny při každodenní výchovně-vzdělávací činnosti a promítají se do měsíčních plánů jednotlivých výchovných skupin.

Kompetence k učení

Žák:

- odpovědně přistupuje ke své přípravě na vyučování,
- rozvíjí studijní návyky a efektivní způsoby učení,
- vyhledává, třídí a kriticky hodnotí informace,
- využívá získané poznatky v praktickém životě,
- hodnotí vlastní pokrok a přijímá zpětnou vazbu.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpoznává problém a hledá vhodné způsoby jeho řešení,
- samostatně rozhoduje a nese odpovědnost za své jednání,
- dokáže požádat o pomoc a spolupracovat při řešení obtížných situací,
- využívá získané zkušenosti při řešení nových situací,
- předchází rizikovému chování.

Komunikativní kompetence

Žák:

- vyjadřuje své názory srozumitelně, věcně a kultivovaně,
- naslouchá druhým a respektuje jejich názory,
- komunikuje vhodným způsobem s vrstevníky i dospělými,
- využívá bezpečně digitální komunikační prostředky,
- přispívá k vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

Sociální a personální kompetence

Žák:

- spolupracuje s ostatními a respektuje pravidla společného soužití,
- rozvíjí samostatnost, odpovědnost a sebekázeň,
- přispívá k vytváření příznivého klimatu Domova mládeže,
- respektuje odlišnosti druhých a chová se tolerantně,
- pečuje o své fyzické i duševní zdraví.

Občanské a pracovní kompetence

Žák:

- dodržuje pravidla Domova mládeže a obecně závazné právní předpisy,
- jedná odpovědně vůči sobě, ostatním i svému okolí,
- chrání majetek, životní prostředí a veřejné hodnoty,
- plní svěřené úkoly zodpovědně a samostatně,
- aktivně se zapojuje do života Domova mládeže.

Kompetence k využívání volného času

Žák:

- smysluplně plánuje a využívá svůj volný čas,
- rozvíjí své zájmy, schopnosti a talent,
- aktivně se zapojuje do sportovních, kulturních, tvořivých a vzdělávacích aktivit,
- využívá pohyb a relaxaci jako součást zdravého životního stylu,
- odmítá rizikové způsoby trávení volného času.

Digitální kompetence

Žák:

- bezpečně využívá digitální technologie při studiu i ve volném čase,
- kriticky posuzuje informace získané z digitálních zdrojů,
- dodržuje zásady bezpečného chování v online prostředí,
- respektuje pravidla digitální komunikace a předchází kyberšikaně.

Kompetence k péči o zdraví a wellbeingu

Žák:

- pečuje o své fyzické i duševní zdraví,
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu,
- zvládá přiměřeně stresové situace a využívá vhodné způsoby relaxace,
- vytváří a udržuje zdravé mezilidské vztahy,
- zaujímá odpovědný postoj k prevenci rizikového chování.

Environmentální kompetence

Žák:

- chová se šetrně k životnímu prostředí,
- podílí se na třídění odpadu a šetření energiemi,
- rozvíjí vztah k přírodě a principům udržitelného rozvoje,
- aktivně se zapojuje do environmentálně zaměřených aktivit Domova mládeže.

5.3 Formy, metody a strategie výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací činnost Domova mládeže je realizována prostřednictvím různých forem a metod práce, které jsou voleny s ohledem na věk, individuální potřeby, schopnosti a zájmy žáků, cíle výchovně-vzdělávací činnosti a charakter realizovaných aktivit.

Formy výchovně – vzdělávacího programu:

- skupinová práce (shromáždění, komunitní kruhy, skupinové schůzky, besedy),
- individuální práce se žáky,
- individuální pohovory a poradenské rozhovory,
- každodenní neformální působení vychovatelů při běžném životě v Domově mládeže,
- zájmové, sportovní, kulturní, tvořivé a vzdělávací činnosti,
- projektové, preventivní a tematické akce,
- jednorázové akce, soutěže, výlety, exkurze a společenské akce,
- spolupráce se školou, zákonnými zástupci a dalšími partnery.

Metody výchovně – vzdělávacího programu

- rozhovor, diskuse a řízená komunikace,
- vysvětlování, instruktáž a názorná ukázka,
- motivace, povzbuzování a pozitivní hodnocení,
- individuální přístup a poradenské vedení žáků,
- prožitkové a zážitkové učení,
- praktické činnosti a nácvik dovedností,
- kooperativní a skupinová práce,
- projektová a tematická činnost,

- hry, soutěže a tvořivé aktivity,
- sportovní a pohybové činnosti,
- kulturní, společenské a environmentální aktivity,
- preventivní programy, besedy a workshopy,
- samostatná práce žáků a podpora sebehodnocení,
- využívání digitálních technologií a informačních zdrojů při vzdělávacích i volnočasových aktivitách.

Metody jsou voleny s ohledem na věk, individuální potřeby, schopnosti a zájmy žáků, cíle výchovně-vzdělávací činnosti a charakter realizovaných aktivit.

Strategie výchovně-vzdělávací práce

Vychovatelé při své práci uplatňují zejména tyto pedagogické zásady:

- individuální přístup s ohledem na věk, schopnosti, potřeby a zájmy žáků,
- dobrovolnost účasti na volnočasových aktivitách,
- motivaci ke smysluplnému využívání volného času,
- podporu osobnostního rozvoje, samostatnosti a odpovědnosti,
- pozitivní motivaci, oceňování úspěchů a posilování žádoucího chování,
- vytváření prostoru pro seberealizaci, tvořivost a rozvoj individuálních schopností,
- podporu spolupráce, vzájemného respektu, tolerance a bezpečného sociálního klimatu,
- důsledné, spravedlivé a srozumitelné uplatňování pravidel života v Domově mládeže.

5.4 Obsah výchovně-vzdělávací činnosti

5.4.1 Příprava na vyučování

Příprava na vyučování je nedílnou součástí výchovně-vzdělávací činnosti Domova mládeže. Jejím cílem je vytvářet žákům vhodné podmínky pro plnění školních povinností, rozvíjet jejich studijní návyky, samostatnost a odpovědný přístup ke vzdělávání.

Domov mládeže poskytuje žákům klidné prostředí pro samostudium a přípravu na vyučování. Vychovatelé průběžně sledují studijní výsledky žáků, motivují je k pravidelné přípravě, poskytují jim podporu při organizaci učení a podle potřeby individuální pomoc nebo konzultace.

Zvýšená pozornost je věnována zejména žákům prvních ročníků při osvojování studijních návyků a organizaci času. Podle individuálních potřeb je žákům poskytována podpora také při překonávání studijních obtíží a při spolupráci se školou, zákonnými zástupci a školním poradenským pracovištěm.

Příprava na vyučování probíhá v souladu s denním režimem Domova mládeže a je přizpůsobena individuálním potřebám žáků i organizaci jejich studia.

5.4.2 Volnočasové aktivity

Domov mládeže nabízí širokou škálu volnočasových aktivit, jejichž cílem je podporovat osobnostní rozvoj žáků, rozvíjet jejich zájmy, schopnosti a dovednosti a současně působit preventivně proti rizikovému chování.

Nabídka aktivit je průběžně přizpůsobována potřebám žáků a zahrnuje zejména sportovní, kulturní, tvořivé, vzdělávací, preventivní, environmentální a relaxační činnosti, soutěže, besedy, výlety, exkurze a projektové aktivity.

Účast na volnočasových aktivitách je dobrovolná. Žáci si vybírají činnosti podle svých zájmů, schopností a potřeb. Přednost má vždy příprava na vyučování a plnění školních povinností.

Součástí pobytu v Domově mládeže jsou také povinné komunitní setkání, preventivní programy, besedy a další vzdělávací aktivity zařazené do plánu výchovně-vzdělávací činnosti.

Časový plán

Výchovně-vzdělávací činnost je plánována v ročním plánu Domova mládeže a dále rozpracována do měsíčních plánů jednotlivých výchovných skupin.

Etapy výchovně-vzdělávací práce

- **Adaptační etapa (zpravidla žáci prvních ročníků a žáci s odlišným mateřským jazykem)**

V této etapě je hlavním cílem usnadnit žákům adaptaci na nové prostředí, život v Domově mládeže a podmínky středoškolského studia. Vychovatelé podporují začlenění žáků do kolektivu, vytváření pozitivních mezilidských vztahů, osvojení pravidel společného soužití, rozvoj samostatnosti, odpovědnosti, studijních návyků a dovedností potřebných pro běžný každodenní život.

- **Etapa rozvoje samostatnosti (zpravidla žáci vyšších ročníků)**

Ve vyšších ročnících je důraz kladen na upevňování samostatnosti, odpovědnosti a schopnosti rozhodovat se. Vychovatelé podporují rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, přípravu na budoucí profesní a osobní život, zdravý životní styl, efektivní využívání volného času a aktivní přístup ke vzdělávání. Součástí této etapy je také posilování občanské odpovědnosti, vzájemného respektu a schopnosti řešit běžné životní situace.

5.4.3 Primární prevence rizikového chování

Domov mládeže vytváří bezpečné a podnětné prostředí, které podporuje zdravý životní styl, pozitivní mezilidské vztahy a předchází vzniku rizikového chování. Nedílnou součástí výchovně-vzdělávací činnosti je systematická primární prevence zaměřená zejména

na předcházení šikaně, kyberšikaně, užívání návykových látek, závislostnímu chování, vandalizmu, krádežím, násilí, diskriminaci a dalším formám rizikového chování.

Preventivní působení je realizováno každodenní prací vychovatelů, individuálními i skupinovými rozhovory, komunitními setkáními, besedami, preventivními programy, projektovými aktivitami a spoluprací se školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci žáků a odbornými institucemi.

Vychovatelé průběžně sledují klima výchovných skupin, podporují otevřenou komunikaci a vzájemný respekt mezi žáky. Zvýšenou pozornost věnují změnám v chování žáků, které mohou signalizovat osobní, studijní nebo sociální obtíže. V případě zjištění rizikového chování postupují v souladu s platnými právními předpisy, metodickými doporučeními Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Vnitřním řádem Domova mládeže a krizovými postupy školy.

Domov mládeže při řešení závažnějších případů spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, školním poradenským pracovištěm, Policií České republiky, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnickými zařízeními a dalšími odbornými institucemi podle charakteru konkrétní situace.

5.4.4 Wellbeing a podpora duševního zdraví

Domov mládeže vytváří bezpečné, podnětné a přátelské prostředí, které podporuje psychickou pohodu (wellbeing), zdravé mezilidské vztahy a celkový osobnostní rozvoj žáků.

Podpora wellbeingu je přirozenou součástí každodenní výchovně-vzdělávací činnosti vychovatelů. Je zaměřena zejména na vytváření pozitivního klimatu, vzájemného respektu, důvěry, otevřené komunikace a podpory mezi žáky i zaměstnanci Domova mládeže.

V rámci podpory duševního zdraví jsou zařazovány aktivity zaměřené na prevenci stresu, rozvoj sociálních a emočních dovedností, relaxaci, psychohygienu, pohybové aktivity, muzikoterapii, arteterapeutické a tvořivé činnosti, komunitní setkání a další aktivity podporující zdravý životní styl.

V případě potřeby Domov mládeže spolupracuje se školním poradenským pracovištěm, školním psychologem, metodikem prevence, výchovným poradcem, zákonnými zástupci a dalšími odbornými pracovišti.

Cílem je podporovat psychickou odolnost žáků, jejich schopnost zvládat náročné životní situace, rozvíjet zdravé mezilidské vztahy a vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí bezpečně, respektovaně a příjemně.

6. Pedagogická a související dokumentace Domova mládeže

Pedagogická dokumentace Domova mládeže je vedena v souladu s platnými právními předpisy.

Vnitřní předpisy a koncepční dokumenty

- Vnitřní řád Domova mládeže,
- Školní vzdělávací program Domova mládeže,
- Roční plán činnosti Domova mládeže,
- Měsíční plány činnosti výchovných skupin,
- Minimální preventivní program,
- Krizový plán,

Pedagogická dokumentace

- Deníky výchovných skupin vedené v elektronické podobě prostřednictvím informačního systému iKaras,
- Denní záznamy výchovné práce.

Dokumentace žáků

- přihláška k ubytování,
- rozhodnutí o přijetí/nepřijetí
- osobní spis žáka,
- další dokumentace vedená podle právních předpisů

7. Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Domov mládeže vytváří podmínky pro rovný přístup ke vzdělávání a podporuje všechny žáky s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby, schopnosti, zájmy a možnosti. Výchovně-vzdělávací činnost vychází z § 16 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, a z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelé uplatňují individuální přístup ke každému žákovi a přizpůsobují výchovně-vzdělávací činnost jeho potřebám. Spolupracují se školou, školním poradenským pracovištěm, školskými poradenskými zařízeními, zákonnými zástupci a dalšími odborníky.

Podpora je zaměřena zejména na:

- vytváření bezpečného a respektujícího prostředí,
- usnadnění adaptace na život v Domově mládeže,
- podporu při přípravě na vyučování,
- rozvoj samostatnosti, sociálních dovedností a odpovědnosti,
- individuální podporu při začleňování do kolektivu,
- spolupráci při naplňování doporučených podpůrných opatření.

Zvýšená pozornost je věnována také žákům s odlišným mateřským jazykem, kterým Domov mládeže poskytuje podporu při adaptaci na nové prostředí, začlenění do kolektivu a překonávání jazykových či kulturních bariér.

Žáci se sociálním znevýhodněním

Domov mládeže vytváří podmínky pro úspěšné začlenění žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Vychovatelé podporují jejich motivaci ke vzdělávání, pravidelnou přípravu na vyučování, smysluplné využívání volného času a rozvoj sociálních kompetencí. V případě potřeby spolupracují se školou, zákonnými zástupci a dalšími odbornými institucemi.

Nadaní a mimořádně nadaní žáci

Domov mládeže podporuje rozvoj nadání a talentu žáků v oblasti studijní, sportovní, kulturní, umělecké i technické. Vychovatelé motivují žáky k aktivnímu zapojení do zájmových, projektových, sportovních a kulturních aktivit, soutěží a dalších činností podle jejich schopností a zájmů.

Cílem je vytvářet podmínky pro rozvoj potenciálu každého žáka, podporovat jeho iniciativu, tvořivost, samostatnost a odpovědný přístup k vlastnímu rozvoji.

8. Hodnocení, evaluace a autoevaluace Domova mládeže

Evaluace je proces systematického zjišťování, vyhodnocování a využívání informací o činnosti Domova mládeže s cílem zvyšovat kvalitu poskytovaných služeb a výchovně-vzdělávací činnosti. Autoevaluace představuje vnitřní hodnocení Domova mládeže prováděné pedagogickými pracovníky, vedením školy a žáky. Je součástí systému hodnocení školy.

➤ Oblasti evaluace

Při evaluaci Domova mládeže jsou sledovány zejména:

- naplňování cílů Školního vzdělávacího programu,
- kvalita výchovně-vzdělávací činnosti,
- nabídka a úroveň volnočasových aktivit,
- účinnost preventivních programů,
- podpora wellbeingu a pozitivního klimatu Domova mládeže,
- spolupráce se školou, zákonnými zástupci a dalšími partnery,
- materiální, prostorové a hygienické podmínky,
- bezpečnost a ochrana zdraví žáků,
- spokojenost žáků a zaměstnanců s prostředím a činností Domova mládeže.

➤ **Nástroje evaluace**

K hodnocení jsou využívány zejména:

- dotazníková šetření mezi žáky,
- rozhovory a individuální konzultace se žáky,
- konzultace se zákonnými zástupci,
- pozorování a pedagogická diagnostika,
- hodnocení plnění ročního plánu činnosti a měsíčních plánů výchovných skupin,
- hospitační a kontrolní činnost vedení školy,
- analýza pedagogické dokumentace,
- vyhodnocení preventivních aktivit a mimořádných událostí.

Výsledky evaluace jsou využívány k plánování další činnosti, zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce, zlepšování materiálních podmínek a vytváření bezpečného a podnětného prostředí pro žáky.

9. Popis ekonomických podmínek

Činnost Domova mládeže je financována z finančních prostředků přidělovaných zřizovatelem, z prostředků státního rozpočtu určených na vzdělávání a školské služby a z úplaty za ubytování žáků stanovené v souladu s platnými právními předpisy.

Úplata za ubytování je stanovována ředitelem školy v souladu s vyhláškou č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Výše úplaty je zveřejněna před zahájením příslušného školního roku.

Finanční prostředky jsou využívány zejména k zajištění provozu Domova mládeže, údržbě a obnově materiálně-technického vybavení, zkvalitňování podmínek ubytování, zajištění výchovně-vzdělávací činnosti, podpory volnočasových aktivit a vytváření bezpečného a podnětného prostředí pro ubytované žáky.

Domov mládeže usiluje také o získávání finančních prostředků z dotačních programů, grantů, nadačních příspěvků a dalších dostupných zdrojů, které přispívají ke zkvalitňování materiálních podmínek, rozvoji preventivních programů, podpoře wellbeingu a realizaci výchovně-vzdělávacích aktivit.

Domov mládeže může při realizaci výchovně-vzdělávacích, kulturních, sportovních a preventivních aktivit využívat také finanční nebo věcnou podporu Rady rodičů školy, případně dalších partnerů, sponzorů nebo dárců. Tyto prostředky jsou využívány zejména na podporu volnočasových aktivit žáků, odměny v soutěžích, kulturní a sportovní akce nebo zkvalitňování podmínek pobytu v Domově mládeže.

Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program Domova mládeže je závazným dokumentem pro výchovně-vzdělávací činnost Domova mládeže Střední průmyslové školy Vlašim, příspěvkové organizace. Je průběžně vyhodnocován, aktualizován podle změn právních předpisů, potřeb Domova mládeže a výsledků evaluace. Se ŠVP jsou seznamováni pedagogičtí pracovníci Domova mládeže.

Ing. Bohumil Bareš, ředitel školy